

KỶ YẾU
HỘI THẢO KHOA HỌC
"THỪA THIÊN HUẾ - 50 NĂM THỰC HIỆN DI CHỨC
CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH"

Thừa Thiên Huế, tháng 8 năm 2019

THỰC HÀNH DÂN CHỦ RỘNG RÀO
THEO TƯ TƯỞNG CỦA HỒ CHÍ MINH

PGS.TS. NGUYỄN VĂN HÒA*

1. Đặt vấn đề

Là người sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện Đảng ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến chính đôn đốc, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức. Trong Di chúc, Người căn dặn chúng ta rằng: "Ngay sau khi cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta đã hoàn toàn thắng lợi, công việc của toàn Đảng, toàn quân và của toàn dân ta phải ra sức làm là mau chóng hàn gắn vết thương nghiêm trọng do đế quốc Mỹ gây ra trong cuộc chiến tranh xâm lược dã man. Đó là một công việc cực kỳ to lớn, phức tạp và khó khăn. Chúng ta phải có kế hoạch sẵn sàng, rõ ràng, chu đáo, để tránh khỏi bị động, thiếu sót và sai lầm. Theo ý tôi, việc cần phải làm trước tiên là **chính đôn đốc Đảng**, làm cho mỗi đảng viên, mỗi đoàn viên, mỗi chi bộ đều ra sức làm tròn nhiệm vụ Đảng giao phó cho mình, toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân. Làm được như vậy, thì dù công việc to lớn mấy, khó khăn mấy chúng ta cũng nhất định thắng lợi"¹. Thực hành dân chủ rộng rãi trong Đảng là một trong những nội dung của chính đôn đốc Đảng mà trong Di chúc của Bác đã chỉ ra rằng: "**Trong Đảng phải thực hành dân chủ rộng rãi (T.G. nhấn mạnh)**, thường xuyên và nghiêm chỉnh **tự phê bình và phê bình** là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng"².

2. Nội dung

Ngày nay, dân chủ đã trở thành giá trị phổ quát của toàn thể nhân loại, là mục đích của sự phát triển và tiến bộ xã hội. Theo đó, một đảng cách mạng chân chính phải lấy giá trị dân chủ làm giá trị trung tâm. Đặc biệt trong điều kiện một đảng chính trị duy nhất lãnh đạo - cầm quyền như ở Việt Nam hiện nay, thì vấn đề dân chủ càng trở thành yêu cầu bức thiết. Dân chủ trở thành thuộc tính cơ bản của các bộ phận cấu thành hệ thống chính trị. Điều đó có nghĩa là, không có dân chủ thì tất cả các bộ phận trong hệ thống chính trị (Đảng Cộng sản Việt Nam; Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội) không có lý do tồn tại; ngược lại, chỉ có dân chủ mới xác lập được sự tồn tại và mang lại sức mạnh cho mỗi bộ phận. Bộ phận cấu thành nên hệ thống, do vậy sức mạnh của hệ thống bắt nguồn từ sức mạnh của mỗi bộ phận tạo nên nó³.

Theo Hiến pháp năm 2013, "**Đảng Cộng sản Việt Nam - Đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời là đội tiên phong của nhân dân lao động và của dân tộc Việt**

* Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

¹ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.503

² Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.510

³ Xem Nguyễn Văn Hòa (2015), *Thực hiện dân chủ để năm* số 8 (291)